

3.2. Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 848, stk. 1, kan retsformanden bestemme, at tiltalte skal forlade retssalen, mens et vidne eller en medtiltalt afhøres. Beslutningen forudsætter, at »særegne grunde« taler for, at en uforbeholden forklaring ellers ikke kan opnås.

En sigtet eller tiltalt, som ikke har overværet en forklaring, vil efterfølgende blive gjort bekendt med denne og den afhørtes identitet, jf. retsplejelovens § 848, stk. 2, som ændret ved lov nr. 321 af 4. juni 1986.

Betingelserne for afhøring uden den tiltaltes tilstedeværelse vil ofte være opfyldt i grove sædelighedssager, idet forurettede ofte vil være så hæmmet ved at skulle afgive forklaring i tiltaltes tilstedeværelse, at forklaringen kan blive ufuldstændig eller urigtig. Efter udvalgsmedlemmernes erfaring imødekommes forurettedes begæring således ofte.

Udvalget har derfor overvejet (betænkningen side 87-90), om forurettede i lighed med reglen om dørlukning bør have et egentligt *krav* på at kunne bestemme, at tiltalte ikke skal være til stede i retssalen, mens forurettede afgiver forklaring.

Udvalgets flertal finder, at det almindelige princip om, at den tiltalte i en straffesag har ret til at være til stede under den retlige behandling, er så væsentligt, at undtagelse herfra kun bør besluttes af retten efter en *konkret* vurdering i hver enkelt sag.

Da gældende praksis ikke synes at have givet anledning til væsentlige problemer for de forurettede, og det ikke er sandsynligt, at noget nævneværdigt antal tilfælde af voldtægt m.v. ikke anmeldes med den begrundelse, at forurettede ønsker at være sikker på at kunne afhøres uden tiltaltes tilstedeværelse, foreslår udvalgets flertal, at der ikke sker ændringer på dette punkt.

To medlemmer, der hører til udvalgsflertallet, fremhæver i denne forbindelse, at allerede den nuværende meget hyppige udnyttelse af hjemlen i retsplejelovens § 848, stk. 2, frembyder væsentlige retssikkerhedsmæssige betænkeligheder. Disse medlemmer mener derfor, at retsplejelovens § 848, stk. 2, bør fortolkes således, at betingelsen om, at der skal foreligge »særegne grunde«, får et reelt indhold. Selv i grove sædelighedssager kan betingelsen efter disse medlemmers opfattelse ikke antages generelt at være opfyldt.

Udvalgets mindretal finder, at de samme hensyn, som er fremhævet i forbindelse med forslaget om dørlukning, på afgørende måde også gør sig gældende for så vidt angår spørgsmålet om forurettedes adgang til at afhøres uden tiltaltes tilstedeværelse. Som konsekvens heraf foreslår mindretallet,

at retsplejelovens § 848, stk. 2, ændres, således at forurettede, såfremt begæring herom fremsættes, får *krav* på afhøring uden tiltaltes tilstedeværelse.

Det er *Justitsministeriets* opfattelse, at de særlige forhold omkring voldtægtssager ikke kan begrunde en fravigelse af almindelige retsplejemæssige principper som foreslået af mindretallet. I den forbindelse må det fremhæves, at spørgsmålet om dørlukning og spørgsmålet om afhøring af den forurettede uden tiltaltes tilstedeværelse ikke kan sammenlignes, idet de modstående hensyn i det sidstnævnte tilfælde har en langt mere væsentlig og fundamental retssikkerhedsmæssig karakter, således at dette spørgsmål altid bør afgøres af retten og ikke overlades til forurettede.

4. Polititilhold

De gældende regler om advarsler (»polititilhold«) gennemgås i betænkningens kapitel 7. Polititilhold udstedes med hjemmel i straffelovens § 265. Efter denne bestemmelse kan politiet meddele en person advarsel (forbud) mod at krænke en andens fred ved at trænge ind på ham, forfølge ham med skriftlige henvendelser eller på lignende måde forulempe ham. Overtrædelse af bestemmelsen straffes med bøde, hæfte eller under skærpende betingelser fængsel indtil 6 måneder. Det er en forudsætning for strafansvaret, at politiet har meddelt en advarsel, der i øvrigt har gyldighed i op til 5 år.

Straffesager efter § 265 rejses i almindelighed kun, såfremt forurettede anmoder herom, jf. straffelovens § 275, stk. 2. Sagerne behandles som politisager og kan afgøres med en bødevedtagelse i retten. Den typiske straf for overtrædelse af § 265 er dagbøder på i alt 1.000 - 2.000 kr. I et mindre antal grove sager idømmes frihedsstraf fra 10 dages hæfte til 3 måneders fængsel.

Udvalget har ikke foretaget nogen undersøgelse, der kan belyse virkningen af polititilhold. Det oplyses dog, at der i 1984 og 1985 blev anmeldt ca. 500 overtrædelser af straffelovens § 265. Udvalget anser det for utvivlsomt, at polititilhold har virkning efter sit formål i en række sager.

Udvalget giver udtryk for, at politiet ikke bør være for restriktiv med at give tilhold, når det begæres af personer, der har været udsat for voldtægt eller grov vold. Ligeledes er det udvalgets opfattelse, at meddelelse af polititilhold ikke bør udelukkes af, at der f.eks. i et ægteskab ikke er indgivet separations- eller skilsmissebegæring, at samlivet på gerningstidspunktet ikke var ophævet, eller af, at indklagede har samværsret med børn,